

Sarajevo, 07.05.2018. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
30.04.2018.- 04.05.2018.

Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona	SAD	Velika Britanija	Japan
	27.4.18 - 4.5.18	27.4.18 - 4.5.18	27.4.18 - 4.5.18	27.4.18 - 4.5.18
2 godine	-0,58 - -0,58 ➔	2,48 - 2,50 ↗	0,80 - 0,78 ↘	-0,13 - -0,13 ➔
5 godina	-0,05 - -0,07 ↘	2,80 - 2,78 ↘	1,14 - 1,11 ↘	-0,10 - -0,10 ➔
10 godina	0,57 - 0,54 ↘	2,96 - 2,95 ↘	1,45 - 1,40 ↘	0,06 - 0,05 ↘

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi	
	27.4.18	- 4.5.18
3 mjeseca	-0,660	-0,603 ↗
6 mjeseci	-0,665	-0,637 ↗
1 godina	-0,644	-0,614 ↗

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblje od 3 mjeseca do 30 godina na dane 04.05.2018. godine (pone su prekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi sigurnijih obveznica eurozone su u ponedjeljak bilježili smanjenje u odnosu na protekli petak, ali je tijekom trgovanja u srijedu zabilježena korekcija istih na gore. Nešto veći rast prinosa zabilježile su italijanske obveznice nakon što su povećani izgledi ponavljanja izbora u lipnju, uslijed nemogućnosti postizanja dogovora koaličijskih partnera. Objavljivanje preliminarnih podataka o usporenju gospodarskih rasta eurozone u prvom tromjesečju, kao i podatka o neočekivanom smanjenju stope inflacije u eurozoni u travnju, negativno se odrazilo na kretanje prinosa obveznica eurozone, jer bi ovakvi podaci mogli otežati donošenje odluke ECB da okonča monetarne stimulanse do kraja tekuće godine. Promatrano na tjednoj razini, prinosi sigurnijih obveznica eurozone srednjeg i dužeg roka dospijeća su zabilježili blagi pad, dok su prinosi italijanskih i španjolskih obveznica istog dospijeća povećani, a najveći rast između 4 i 6 baznih bodova je zabilježen kod desetogodišnjih obveznica.

Podaci ECB-a su pokazali da su banke nastavile da smanjuju udio loših kredita u posljednjem tromjesečju prošle godine, tako da je ukupan iznos ovih kredita na kraju 2017. godine, u bankama koje ECB nadgleda, smanjen na 721 milijardu EUR sa 759 milijardi EUR iz istog razdoblja prethodne godine, pri čemu je napredak primjećen u Italiji, Španjolskoj, Irskoj, Portugalu i Grčkoj.

Agencija za dodjelu kreditnog rejtinga Moody's je povećala izglede rejtinga Francuske (Aa2) na pozitivan sa stabilan, zahvaljujući ambicioznom programu reformi Vlade Francuske i fokusu na fiskalnoj konsolidaciji.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Monetarni agregat M3 – EZ (G/G)	OŽUJAK	4,1%	3,7%
2.	Stopa inflacije – EZ (prelim.)	TRAVANJ	1,3%	1,2%
3.	Temeljna stopa inflacije – EZ (prelim.)	TRAVANJ	0,9%	0,7%
4.	Stopa inflacije – Njemačka (prelim.)	TRAVANJ	1,5%	1,4%
5.	Stopa inflacije – Italija (prelim.)	TRAVANJ	0,8%	0,6%
6.	Stopa inflacije – Portugal (prelim.)	TRAVANJ	-	0,3%
7.	Proizvođačke cijene – EZ (G/G)	OŽUJAK	2,1%	2,1%
8.	GDP – EZ (prelim.)	I tromjeseče	0,4%	0,4%
9.	GDP – Italija (prelim.)	I tromjeseče	0,3%	0,3%
10.	Kompozitni PMI indeks – EZ	TRAVANJ	55,2	55,1
11.	Maloprodaja – EZ (G/G)	OŽUJAK	1,9%	0,8%
12.	Stopa nezaposlenosti – EZ	OŽUJAK	8,5%	8,5%
13.	Stopa nezaposlenosti – Belgija	OŽUJAK	-	6,4%
14.	Stopa nezaposlenosti – Italija (prelim.)	OŽUJAK	10,9%	11,0%
15.	Promjena broja nezaposlenih – Španjolska (u '000)	TRAVANJ	-100,6	-86,7
				-47,7

SAD

Prinosi američkih obveznica nisu bilježili značajne promjene tijekom proteklog tjedna i pored toga što su objavljena dva od tri najznačajnija pokazatelja stanja američkog gospodarstva, koja upućuju na to da je Fed veoma blizu ostvarivanja oba svoja cilja. Stopa nezaposlenosti se nalazi na najnižoj razini u posljednjih 18 godina, a Fedova preferirajuća mjeru stope inflacije, PCE deflator, je dostigla ciljanu razinu od 2,0%. Temeljna stopa inflacije koja isključuje cijene prehrabnenih proizvoda i energenata je tijekom ožujka u skladu s očekivanjima iznosila 1,9% na godišnjoj razini, što je, također, znatno bolji podatak od podatka iz veljače (1,6%).

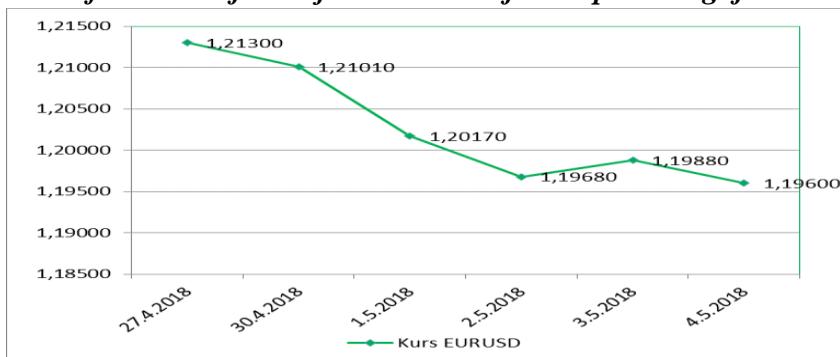
Na sastanku FOMC-a, održanom tijekom proteklog tjedna, zadržana je referentna kamatna stopa u rasponu od 1,50% do 1,75%, što je u skladu s očekivanjima. Ipak, retorika priopćenja objavljenog nakon ovog sastanka je bila drugačija u odnosu na prethodni sastanak te je navedeno da se temeljna stopa inflacije približila razini od 2,0%, što umanjuje potrebu za kontinuiranim i detaljnijim praćenjem čimbenika koji utječe na kretanje stope inflacije. U ovom priopćenju je navedeno i to da su ekonomski izgledi SAD ojačani tijekom proteklih mjeseci, da su pojačane performanse poslovnih investicija, kao i da je zabilježeno jačanje tržišta rada. Sudeći prema kretanjima fjučersa na Fedovu efektivnu kamatnu stopu, vjerojatnoća da će FOMC na narednoj, u lipnju, sjednici povećati referentnu kamatnu stopu na raspon od 1,75% do 2,0% trenutačno iznosi 100%. Vjerojatnoća da će FOMC do kraja godine ukupno tri puta, odnosno za 75 baznih bodova, povećati ovu kamatnu stopu trenutačno iznosi 43%, dok vjerojatnoća od četiri povećanja, odnosno 100 baznih bodova, trenutno iznosi oko 38%.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa nezaposlenosti	TRAVANJ	4,0%	3,9%
2.	Promjena broja zaposlenih u nefarmerskom sektoru	TRAVANJ	193.000	164.000
3.	Promjena broja zaposlenih u privatnom sektoru	TRAVANJ	190.000	168.000
4.	Promjena broja zaposlenih u prerađivačkom sektoru	TRAVANJ	20.000	24.000
5.	Zarade zaposlenih po jednom radnom satu (G/G)	TRAVANJ	2,7%	2,6%
6.	ISM indeks prerađivačkog sektora	TRAVANJ	58,5	57,3
7.	PMI indeks prerađivačkog sektora	TRAVANJ	56,5	56,5
8.	ISM indeks uslužnog sektora	TRAVANJ	58,0	56,8
9.	PMI indeks uslužnog sektora	TRAVANJ	54,5	54,6
10.	Tvorničke porudžbine (M/M)	VELJAČA	1,4%	1,6%
11.	Porudžbine trajnih dobara (M/M)	VELJAČA	-	0,3%
12.	Trgovinski deficit (milijarde USD)	OŽUJAK	-50,0	-49,0
13.	PCE deflator (G/G)	TRAVANJ	2,0%	2,0%
14.	Indeks osobnih prihoda (M/M)	TRAVANJ	0,4%	0,3%
15.	Indeks ličnih rashoda (M/M)	TRAVANJ	0,4%	0,4%
16.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	28. TRAVNAJ	225.000	211.000
				209.000

USD je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR te je tečaj EURUSD smanjen s razine od 1,2130 na razinu od 1,1960, odnosno za 1,40% na tjednom nivou i na najnižu razinu u posljednja 4 mjeseca.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Očekivanja da će BoE u svibnju povećati referentnu kamatnu stopu su oslabila, osobito nakon što je prethodno guverner BoE Carney ukazao na „izmiješane“ ekonomске podatke o kojima i ovisi donošenje odluke o promjeni ove stope. Ekonomisti sada smatraju da BoE možda neće mijenjati politiku do kolovoza ove godine ili čak do 2019. godine.

Pregovarač EU za Brexit Barnier je izjavio da je uvjeren da se Brisel i London mogu dogovoriti o pravom rješenju koje neće voditi uspostavljanju „teške“ granice između Irske i Sjeverne Irske, dok je ministar za Brexit Davis izjavio da želi da ubrza pregovore nakon što se oni ponovo intenziviraju u ovom tjednu, s ciljem da se dostigne rješenje koje će značiti izbjegavanje „teške“ granice s Irskom u momentu kada Velika Britanija napusti EU blok. Davis je istakao da su određeni prijedlozi dani i očekuje da će se u ovom tjednu postići sporazum.

Gornji dom Parlamenta je s 244 glasa od ukupno 335 podržao izmjene Zakona o povlačenju iz EU, čime je dana mogućnost Parlamentu da glasuje prije nego premijerka May odmakne u pregovorima s EU.

NIESR je povećao očekivanja ekonomskog rasta za Veliku Britaniju te se za ovu i narednu godinu očekuje rast od 1,9%, dok su očekivanja u studenome 2017. godine iznosila 1,7%. NIESR očekuje da će doći do „mekog“ Brexita te da će se Velika Britanija približiti punom pristupu EU tržištu.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Neto potrošački krediti (u mlrd GBP)	OŽUJAK	1,4	0,3
2.	Broj odobrenih hipotekarnih kredita	OŽUJAK	63.000	62.900
3.	Monetarni agregat M4 (G/G)	OŽUJAK	-	2,2%
4.	PMI prerađivački sektor	TRAVANJ	54,8	53,9
5.	PMI uslužni sektor	TRAVANJ	53,5	52,8
6.	PMI građevinski sektor	TRAVANJ	50,5	52,5
7.	Broj novoregistriranih automobila (G/G)	TRAVANJ	-	10,4% -15,7%

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio rast s razine od 0,87989 na razinu od 0,88409, dok je tečaj GBPUSD smanjen s razine od 1,3781 na razinu od 1,3531.

JAPAN

Financijsko tržište u Japanu je tijekom proteklog tjedna bilo relativno mirno. Ministri financija Japana, Kine i Južne Koreje su na sastanku Azijiske razvojne banke upozorili na rizike protekcionizma te se složili oko toga da treba osigurati otvorenu i pravno utemeljenu multilateralnu trgovinu. Zvaničnici ove tri zemlje su izjavili da geopolitička nesigurnost predstavlja izvor rizika za globalnu ekonomiju. U petak je objavljen i Zapisnik s sastanka MPC BoJ iz ožujka u kojem je većina članova suglasna da BoJ treba nastaviti s programom monetarnih olakšica, dok su neki članovi izjavili da je od ključne važnosti objasniti preostalu vremensku distancu do postizanja inflatornog cilja od 2%.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

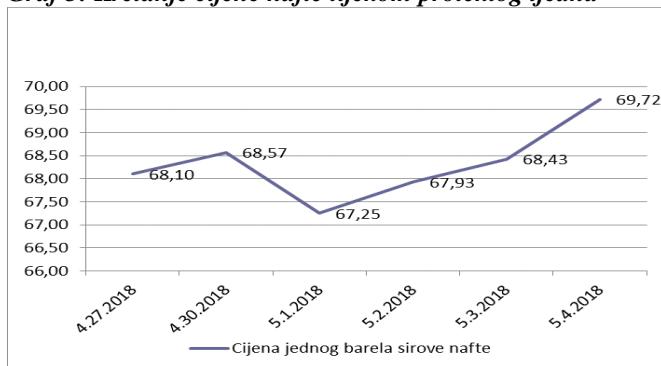
	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI radnointenzivnog sektora F	TRAVANJ	-	53,8
2.	Monetarna baza (G/G)	TRAVANJ	-	7,8% 9,1%
3.	PMI uslužnog sektora	TRAVANJ	-	52,5
4.	Indeks potrošačkog povjerenja	TRAVANJ	44,5	43,6

JPY je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR te je tečaj EURJPY zabilježio smanjenje s razine od 132,29 na razinu od 130,50. JPY je blago deprecirao u odnosu na USD te je tečaj USDJPY povećan s razine od 109,05 na razinu od 109,12.

NAFTA I ZLATO

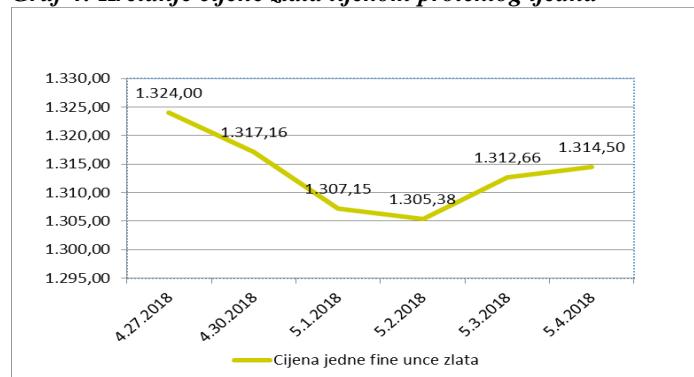
Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 68,10 USD (56,14 EUR) te je tijekom trgovanja u ponedjeljak bilježila blagi rast. Tijekom trgovanja u utorak cijena nafte je blago smanjena pod utjecajem aprecijacije USD, zbog čega su kupci nafte koji kupovinu financiraju iz drugih valuta smanjili tražnju za ovim energetom. Cijena jednog barela sirove nafte je tijekom prva tri dana proteklog tjedna oscilirala u relativno uskom rasponu od 67,25 USD do 68,57 USD. Informacije koje su ograničavale značajne promjene cijene ovog energenta su povećanje američkih zaliha nafte tijekom proteklog tjedna za 6,2 milijuna barela na tjednoj razini i zabrinutost investitora zbog dogadaja na Bliskom istoku kao i potencijalno vraćanje američkih sankcija na izvoz nafte iz Irana. Upravo je ovo bio čimbenik koji je dominirao krajem proteklog tjedna i utjecao na rast cijene nafte na najvišu razinu od prosinca 2014. godine. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 69,72 USD (58,29 EUR), što na tjednoj razini predstavlja rast od 2,0%.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.324,00 USD (1.091,51 EUR). Slično prethodnoj, i tijekom proteklog tjedna je cijena jedne fine unce zlata pratila kretanje tečaja EURUSD. Signal upućen nakon sastanka FOMC-a da će povećanje referentne kamatne stope biti nastavljeno je utjecao na smanjenje cijene zlata te je tijekom trgovanja u srijedu zabilježen najniža razina cijene od početka tekuće godine. Ipak, krajem proteklog tjedna, zabrinutost investitora za budućnost nuklearnog sporazuma s Iranom i špekulacije potencijalnom povlačenju SAD iz istog su utjecale na rast tražnje za ovim plemenitim metalom. Prema izvješću World Gold Councila, tijekom prvog tromjesečja ove godine tražnja za zlatom je smanjena za 7% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, a ujedno i na najnižu razinu zabilježenu od 2008. godine. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.314,50 USD (1.099,08 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:

Služba Front Office

Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.